

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Dvbivm II. Quid iudicandum de apparitionibus nocturnis, tumultibus aut spectris molestantibus certas ædes, aut loca? An huiusmodi vexationes referendæ in Dæmones, aut magos & maleficos?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

ma, secundum posteriorem sensum. Sotus lib. 8. de iustitia & iure q. 3. art. 2. Alphons. Castren. lib. 1. de iusta hæreticorum punitione cap. 14. & alij alibi vtrumq; sensum etiam amplectuntur cum S. Thom. & August. locis cit. Hoc tamen annotauerim cum Alphonso, quod si quis eum sensum amplecti velit, ita vt intelligatur anima Samuelis ex Dei permissione reuocata, cauere debet, ne credat, aut suspicetur animam illam proprio corpori, aut alteri restitutam, vt eam informauerit, sicut antea, ita vt verus homo fuerit compositus ex sua materia & forma informante. Talem enim conjunctionem non potest dæmon efficere ex viribus suis etiam DEO permittente. Fuit ergo talis forma non vnita per informationem, sed solum assistens, vt motrix illius. Nisi velimus dicere, talem animæ cum corpore vnionem factam ab eo, qui quatruiduanum Lazarum resuscitauit à mortuis.

DVBIUM II.

Quid iudicandum de apparitionibus nocturnis, tumultibus aut spectris molestantibus certas ades, aut loca? An huiusmodi vexationes referenda in Demones, aut magos & maleficos?

QVANTVM ad talium rerum veritatem, quod aliquando contingant, nemo sanç

mentis dubitare potest, nisi velit sensus & Doctissimorum virorum auctoritatem contemnere, vt ex sequentibus clarum euadet.

Prima Conclusio. Certissimum est, huiusmodi illusiones, & nocturnas in domibus vexationes non fieri à bonis spiritibus, quos nos angelos vocamus.

QVONIAM hi sunt deputati in hominum salutem & custodiam, & non ad illusionem & deceptionem: & indignum est beatis spiritibus, tam vilibus & nugatorijs operibus vacare.

Secunda Conclusio. Ab animabus purgatorij & damnatis non fiunt huiusmodi delusiones & vexationes.

QVIA, vt ex dictis manifestum est, non possunt exire, nisi ex speciali DEI permissione, & ad aliquem finem bonum.

Tertia Conclusio. Huiusmodi illusiones & nocturni tumultus quandoque possunt fieri magorum, aut Maleficorum opera.

PROBATVR ex illa regula Theologorum Quæcunq; possunt Dæmones, possunt etiam magi & malefici eorum opera. At Dæmones posse huiusmodi tumultus excitare, nemo dubitat, & infra latius patebit. Ad idem faci
quod

quod refertur in collationibus Patrum, col-
lat. 8. cap. 18. ex mente duorum Philosopho-
rum, qui magicis artibus inertiam, fortitudi-
nem & seuã nequitiam Dæmonum frequen-
ter experti erant. Hi despicientes B. Anthoniũ
velut Christianum hominem, & imperitum
sineliteris, volentes eum de cella, cùm amplius
non possent, magicis artibus, & circumuentio-
ne Dæmonum perturbare, spiritusei nequif-
simos immiserunt ad impugnationem. Cum-
que illo nunc quidem imprimente pectori
suo, frontiq; signaculum crucis: nunc verò ad
orationem simpliciter incubante, ne approxi-
mare quidem dirissimi Dæmones eidẽ pror-
sus auderent: atq; ad illos, qui eos direxerant,
absq; vllò reuenterentur effectus: & alios in ne-
quitia vehementiores, rursus immitterent: iti-
demq; ipsis incassum suas expendentibus vi-
res, atq; inaniter redeuntibus: potentiores ni-
hilominus aduersus militem Christi victo-
rem iterum destinati, nihil penitus præuale-
rent: eò profecerunt tales tantæq; eorum insi-
diæ tota arte magica quæsitæ, vt per hæc eui-
dētissimè comprobarent, magnam profefsio-
ni Christianorum inesse virtutem. Vnde non
est dubitandum, quandoque ope magorum
posse fieri perturbationes & tumultus noctur-
nos, quando Deo disponente non amplius
possunt hominibus nocere.

G 4

Quar-

Quarta Conclusio. *Talia spectra, illusiones, tumultus & perturbationes nocturnae ut plurimum sunt à Demonibus.*

Conclusio constabit ex dicendis.

Quinta Conclusio. *Hæc spectra, illusiones, & nocturni tumultus in certis quibusdam locis contingunt, & non in alijs, & ita plerunque loca & non personas sequuntur.*

HANC Conclusionem tradit Didacus Couarru. clarissimus Iurisconsultus lib. 4. variarum resolutionum ca. 6. Probatur Conclusio. D. Grego. lib. 3. Dialogorum cap. 4. refert, quod cum Datus Mediolanensis Episcopus caussa fidei exactus ad Constantinopolitanam urbem pergeret, Corinthum deuenit. Qui dum largam domum ad hospitandum quæreret, & vix inueniret, aspexit eminus domum congruentis magnitudinis, eamq; sibi præparari ad habitandum iussit. Et cum incolæ loci dicerent, eum in ea habitare non posse, quia iam multis annis eam Diabolus inhabitaret, & ideo eam vacuam remansisse: Episcopus Datus respondit. Ideo hospitari in domo eadem debemus, si hanc spiritus malignus inuasit, & ab ea hominum habitationem repellit. Eam sibi parari præcepit, securusq; anti-
qui

qui hostis certamina toleraturus intrauit. Itaque intempestæ noctis silentio, viro DEI quiescente, hostis immensis vocibus, magnisque clamoribus cœpit imitari rugitus leonum, balatus pecorum, sibilos serpentum, porcorum stridores. Tunc Datus bestiarum vocibus excitatus, contra hostem magnis cepit vocibus clamare, dicens: Bene tibi contingit miser. Tu ille es, qui dixisti: Ponam sedem meam ad Aquilonem: & ero similis altissimo: Ecce per superbiam tuam porcis, & foricibus similis factus es, & qui imitari Deum indignè voluisti: Ecce ut dignus es, bestias imitaris. Ad quam eius vocem deiectione suam malignus spiritus erubuit, & eandem domum ad exhibenda monstra, quæ consueuerat, vltèrius nõ intrauit. Et postmodum domus fidelium habitaculum facta est, quia dum eam vnus veraciter fidelis ingressus est, ab ea protinus mendax spiritus atq; infidelis abscessit. Haud dissimile exemplum narrat Alexander ab Alexandro Iurisconsultus Neapolitanus lib. 5. genial. dier. cap. 23. Nota & vulgata res est, ait, ædes quasdam Romæ, quas ego incolui, euidentissimis ostentis ita infames vt nemo illas incolere ausus fuerit, quin assiduis umbrarum illusionibus, & tetræ imaginibus, noctibus ferè singulis inquietentur, in quibus præter nocturnos tumultus, quos medio ferè noctis silentio audiebamus, & horrendos fremitus cum eiulatu,

G j

eiulatu,

eiulatu, striduloq; vocis sono, quibus lachry-
 mari, & tremere videbatur, speciem hominis
 squalida facie, vultu minaci, nigro corpore, &
 aspectu formidabili, nomen suum exprimen-
 tem, & opem implorantem cernebamus. Sed
 ne quis hoc fabulosum, aut commentitium
 putet, auctor est NICOLAUS TVBA, vir mul-
 tæ & expertæ fidei, qui cùm rei explorandæ
 gratia, cum nonnullis doctis iuuenibus, pri-
 ma facie ad nos aduentassent, cupido incessit
 animo, hæc quæ à me promebantur, vero te-
 stimonio experiri, & an vera essent, intueri.
 Et ne quid in expertum relinquerent, noctem
 peruigilem egere mecum, vt rem notam ex-
 ploratamq; haberent, neq; eos opinio fefellit,
 Nam cùm incensis luminibus peruigiles sta-
 rent, haud procul hæc species dira, terribili-
 que facie & vultu tetro repræsentata est, quam
 ipsi tumultuari, & diris nos vocibus agitare
 videbant. Cumque omnia clamore & tumul-
 tu streperent, post multa oculorum ludi-
 bria tantum formidinis pauorisq; intulit, vt
 territi & trepidi vix mente incolumi satis con-
 starent, & cùm totæ ædes gemitu funesto mis-
 cerentur, singulisque cubiculis pestis illa im-
 portuna obseruaretur, dum propius accede-
 remus, illam retrocedere, & querula voce lu-
 men effugere cernebamus. Demum cùm mul-
 tū diuq; tumultuata fuisset, haud multò post,
 vbi multum noctis processit, visio illa omnis
 dilap-

dilapsa est. Sed præ cæteris, quæ ibi expertus sum, non omittam miraculum ingens, quod mihi planè vigilantibus maiore aliquanto trepidatione haud multò post obuenit. Nam cum tenebris obortis, cubiculi fores obserassem firma tera, iacerèq; in lectulo nulla adhuc quiete composita, lumine accenso, horribilem illam speciem foris iam tumultuari, & cubiculi fores manibus pulsare sentiebam. Nec multò post simulachrum illud opertis adlicitisque foribus, per commissuras & rimas in cubiculum se intromisit: quod sub lectulo meo iacens, cum Marcus alumnus & cliens meus, utpote qui è conspectu cubabat, tetra & dira facie aspiceret, pauore subito consternatus, luctu & gemitu omnia opplebat, ipsamque intromissam non sine formidine clamabat: Id quod mihi, cum clausum cubiculi ostium aspicerem, vix credibile videretur: interim dirum illud simulachrum, quod sub lectulo iacebat meo, manum & brachium portere, lumenq; quod iuxta erat, extinguere vidimus: Quo extincto, libellos & quicquid rerum erat, querula voce miserè, ac omnia euertere non destitit. Mox cum ad tumultum exciti socij, eò se contulissent, lumenque intromissuri obseruarètur vestibulo, interim ipsam, opertum cubiculi ostium manu aperire, & foras effugere vidimus. Erat enim ipse species, ut planè perspeximus, simulachro homi-

homi-

hominis nigerrimo non absimilis. Illud utiq; mirum fuerit, dignumq; memoratu, figuram illam, dum nobiscum sic luctaretur, cum fores cubiculi referasset, ab his, qui lumen intro misere, minimè cōspectam: sed cum primùm cubiculi fores exiuit, elapsam ex oculis, ilicò discessisse, & in auras euanuisse. Plinius lib. 7. Epist. Epistola ad Suram, recenset Athenis domum fuisse spaciosam, pestilentem tamen, & infamem; quod nocte sonus ferri, strepitus vinculorum longius primò, deinde proximè reddebantur, mox apparebat idolon, senex facie, & squalore confectus, proluxa barba, horrenti capillo, qui cruribus compedes, manibus catenas gerebat, quatiebatq;. Deinde ob terrorem spectri illius domus ab hominibus relicta fuit. Proscripta tamen extitit publicè, si quis emere aut conducere vellet. Athenoclorus Philosophus quidem, cui vitia domus comperta erant, eam conduxit. Cumq; noctis silentio animo ad scribendum intento, imaginem illam vidisset, minimè territus fuit, inò eam vocauit, & secutus est, donec in aream domus dilapsa, comitem deseruit. Philosophus signum loco posuit, & postero die magistratum adiit, defossoq; eius mandato loco, inuenta sunt ossa implicita & inserta catenis, quæ corpus æuo terraq; putrefactum nuda & exesa reliquerat vinculis, quibus ossibus collectis & publicè sepultis, domus postea ritè

con.

conditis manibus, spectris & terroribus liberata extitit. Sic etiam historijs proditum est, Tamesam Locrensiū Italiæ urbem à genio quodam mirificè perturbatam, ita vt ciues, quo eam pestem effugerent, sæpè patriam relinquere cogitauerint, donec responso Apollinis accepto, placare Dæmonem iussi sunt vnus virginis oblatione, quam in templo genio illi dicato deuouebant. Tandem Euthymi cuiusdam fortitudine & magnanimitate genius deuictus urbem reliquit. Hinc natum prouerbiū vt dicerent: Cauendum ne Temesius genius immineret. Meminere huius rei AElanus lib. 8. de varia historia, & Strabo lib. 6. & alij, quos refert Couarru. loco citato. Simile adfert D. August. lib. 22. de Ciuit. Dei, cap. 8. de quo infra. Sed & ipse noui domum Confluentiæ, in cuius superiori parte spiritus modicas motiones exercet, non fecus ac si frumenta mensuraret, ea modio imponeret, & effunderet, vt ante decem annos ipse audiui. Tanta autem erat motio, vt circa medium primæ in nocte è somno excitarer, & nescirem quid rei esset, imò iam diem aduentasse existimabam, & homines tum multum mensurando frumenta excitare. Vigilans verò & illusioni attendens, primam horam audiebam, nec tum cessabat spiritus, & sic cepi rem habere suspectam. Manè familiam domus interrogau: dixerunt spectrum consueuisse sic facere, nihil etiam

etiam plus mali machinari. Imò frumenta & omnia in suo loco semper manere. Sed & aliã noui, vbi nocte solet dormientes quandoque inquietare, & si quasi insequi velint spectrum, retrocedit, vt de suo etiam refert suprà Alex. & si lumẽ adferatur, fugit. Occasione spectro- rum apud Iurisperitos difficultas mouetur, An liceat conductoribus à conductis ædibus migrare, ex eo quod huiusmodi spectris & tu- multibus inquietentur, ita vt non teneantur soluere mercedem ab eo tempore, quo domũ inhabitãrunt. Et concludunt licitum esse, & pro hac parte semel atque iterum iudicatum fuisse in regio prætorio Granatensi Didacus Couarr. loco citato attestatur.

Sexta Conclusio. Quare huiusmodi perturbationes fiant in his locis, & non in il- lis, ratio certa non semper reddi potest.

COUARR. loco citato. Quia cùm Dæmo- nes nihil operari possint sine permissio- ne particulari Dei, cuius iudicia occulta sunt multa, iniusta nulla, vt dicit S. Augustin. li. 18. de Ciuit. Dei. Aliquando huiusmodi Dæmo- nes mittuntur in pœnam peccatorum, ali- quando ad exercitium: Aliquãdo ob causam aliquam occultam, quam nimis anxie inqui- rere non debemus.

Septi-

Septima Conclusio. *Aliquando huiusmodi spiritus & spectra tantum illusiones & ioculationes exercent sine vlllo damno, aut saltem magno.*

CONCLUSIO probatur ex collatione septima cap. 32. vbi diuersa studia Dæmonum explicantur, & dicuntur nonnulli ioculatores, qui certa quæq; loca iugiter obsident, neq; tormentis eorum, quos prætereuntes potuerint decipere, delectentur: sed derisu tantummodo & illusiones contenti, fatigare eos potius studeant, quàm eis nocere. Guilhelm. Parisiensis in 2. part. 2. partis principalis de vniuerso, cap. 8. testatur se vidisse ioculatorem, cum quo ludebat quidam ex huiusmodi spiritibus. Permittebat enim eum intrare lectum, non patiebatur eum quiescere, aut dormire: aut enim tumultu, quem lapidibus ad parietes allisis, aut vasorum collisione inuicem concitabat, quietem huiusmodi, aut somnium impediabat: aut rapto coopertorio, & in linteis ipsum in lecto vexabat: aut extracta vehementer culcitra, de lecto eum detrudebat: & in mediam domum projiciebat, læsionem verò nullam aliam ei inferbat. Præterea dicit ad se adductam mulierem, quam spiritus paruis lapidibus petierat, læsiones modicas ei inferendo. His addi potest, quod Michael Psellus in lib. de Dæmoni-

bus refert, proprium esse Dæmonum subter-
raneorum lapides in occurrentes iacere, sed
ictibus irritis.

*Octaua Conclusio. Quidam sunt spi-
ritus, qui maiorem molestiam Deo permit-
tente hominibus inferunt, grauius quan-
do q̄ ledunt lapides proyiciendo, aut percuti-
endo, aut aliqua frangendo.*

CONSTAT Matth. 8. In regione Geraseno-
rum occurrerunt Christo Domino duo
habentes Dæmonia, de monumentis exeun-
tes, sæui nimis, ita vt nemo posset transire per
viam. Sic spiritus malignus concutiebat qua-
tuor angulos domus Iob. Et in collatione dicta
multa ad idem probandum adferuntur. Sic Ab-
dias Babylonix Episcopus lib. 3. historix A-
postolicæ scribit, in Nicæa ciuitate, septem
Dæmonia inter sepulchra delituisse, quæ præ-
tereuntes lapidibus impeterent & interfice-
rent, quæ eò adueniens D. Andreas, à populo
rogatus, præcepit in loca arida & infructuosa
abire, neue vlli nocerent.

III DV BIV M.

*Quomodo Dæmones, cum nec manus,
nec apta instrumenta habeant, ianuas ape-
riant, claustra referent, lapides proyiciant,
& corpora moueant?*

CER.